Základní škola a Mateřská škola Vikýřovice, okres Šumperk, p.o.
Školní 122, 788 13 Vikýřovice IČ: 75027101 tel.604 447 871 email:info@zsvikyrovice.cz

Základní škola a Mateřská škola Vikýřovice, okres Šumperk

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLA PRO VŠECHNY

Školní družina

1. Identifikační údaje

Základní škola a Mateřská škola Vikýřovice, okres Šumperk

příspěvková organizace

Školní 122

788 13 Vikýřovice

Ředitelka školy

Mgr.Danuše Jílková

tel.: 604 447 871

email: jilkovad@seznam.cz, info@zsvikyrovice.cz

www.zsvikyrovice.cz

IČ: 75027101

Zařazení do sítě škol

REZIDO	**-**	**650 038 754**
IZO	**-**	**102 668 761**
IZO MŠ	**-**	**107 633 094**
IZO ŠD	**-**	**120 301 032**
IZO ŠJ	**-**	**120 301 482**

Zřizovatel školy

OBEC Vikýřovice

Petrovská 168

788 13 Vikýřovice

Starosta

Václav Mazánek

tel. 583213146

email: podatelna@vikyrovice.cz

www.vikyrovice.cz

Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy Vikýřovice, Školní 122 a svou činností navazuje na školní vzdělávací program této školy.
Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování a tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina motivuje, podporuje a vede děti k všestrannému rozvoji osobnosti, zejména smysluplným využitím volného času, a to širokou nabídkou aktivit pod odborným vedením.
V rámci výchovně – vzdělávací činnosti nabízí dětem rozmanité programy, ve kterých se prolínají všechny složky rekreační, odpočinkové, sebevzdělávací a zájmové činnosti. Zájmová činnost je doplněna nabídkou zájmových kroužků vedených vychovatelkou ŠD.
Školní družina pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity výchovy mimo vyučování (DDM, Vila DORIS, ZUŠ atd.).
V době vedlejších školních prázdnin a ředitelského volna je ŠD v provozu dle zájmu dětí a potřeb rodičů.

Konkrétní cíle vzdělávání

K dlouhodobým cílům patří:
- rozvíjet u dětí schopnost aktivního trávení volného času a vybavit je dostatkem námětů pro jeho naplňování
- pěstovat v dětech pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou a vytvářet základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí
-vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- připravit děti aktivně rozvíjet a chránit své fyzické a duševní zdraví
- podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést děti k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých dětí

Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD je sestaven pro žáky 1. stupně ZŠ.
Nabídka celodružinových akcí v příležitostné formě zájmového vzdělávání je vytvořena na dobu jednoho roku a poté je obměňována a doplňována.

Formy vzdělávání

Činnost ŠD je organizována těmito formami zájmového vzdělávání:
- pravidelnou
- spontánní
- příležitostnou
Pravidelná forma činnosti je každodenní činnost přihlášených dětí v oddělení ŠD dle týdenní skladby zaměstnání. Patří sem také pravidelná činnost zájmových kroužků, které jsou součástí zájmové činnosti ŠD a jsou vedeny vychovatelkou ŠD.
Spontánní činnosti jsou rovněž určeny dětem, které jsou přihlášeny ke každodenní docházce do školní družiny. Jedná se o spontánní aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu oddělení. Jde o klidové činnosti po obědě a spontánní hry při pobytu venku.
Příležitostná forma vzdělání je určena nejen dětem přihlášených do ŠD, ale i ostatním dětem ZŠ.
Jedná se o návštěvu keramické dílny, výstav, filmových představení apod. v době vedlejších prázdnin

a dnů ředitelského volna.

Obsah vzdělání

Zájmové vzdělávání je uspořádáno do tematických celků:
- rekreační a odpočinkové činnosti
- zájmové činnosti: s tělovýchovným a dopravním zaměřením
  s hudebním a hudebně pohybovým zaměřením
  s výtvarným a pracovně – technickým zaměřením
  s přírodovědným a vlastivědným zaměřením
- sebevzdělávací činnosti

Ve všech složkách činností rozvíjíme kompetence komunikativní, k řešení problémů, sociální a personální, k učení, občanské, pracovní, k naplnění volného času. Požadavky na plnění kompetencí jsou postaveny tak, aby odpovídaly věkové skupině dětí 1. – 5. ročník.
Dále viz příloha č.1

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také děti se sociálním znevýhodněním, děti s jiným mateřským jazykem a děti se zdravotním postižením či znevýhodněním. Naší snahou je tyto děti nevyčleňovat do samostatných skupin, ale snažíme se jim vytvořit a zajistit vhodné podmínky pro jejich úspěšné zájmové vzdělávání. Přihlížíme k jejich možnostem a schopnostem, respektujeme jejich individualitu a věnujeme jim specifickou péči v rozsahu, kterou potřebují. Při hodnocení výsledků zájmového vzdělávání zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení či znevýhodnění.
V oblasti technické (bezbariérový přístup) není ZŠ přizpůsobena.
Školní vzdělávací program ŠD vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na Školní vzdělávací program Základní školy Vikýřovice.
Talentované děti zařazujeme do aktivit určených pro starší věkovou skupinu a nabízíme jim vhodné činnosti, které rozvíjejí jejich tvořivost, schopnosti rozumové, pohybové a umělecké.
Školní družina spolupracuje se školou.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělání

Školní družina je určena pro žáky 1. stupně ZŠ.
O přijetí dítěte do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.
Děti jsou do ŠD přihlašovány dle potřeb rodičů a zájmu dětí na základě zápisního lístku, který slouží jako přihláška do ŠD. Rodiče nebo zákonní zástupci dítěte vyplní osobní údaje o dítěti, vyznačí rozsah docházky a způsob odchodu dítěte ze ŠD. Po odevzdání vyplněného a rodiči podepsaného zápisního lístku se považuje dítě za přihlášené do ŠD.
Omluvu nepřítomnosti, změny či odchylky v odchodech dítěte ze školní družiny, sdělí rodiče vychovatelce písemně.
Odhlášení z docházky do ŠD se provádí na základě písemného sdělení rodičů.
Vybíráme příspěvek na činnost ŠD.
Nepravidelná docházka je zaznamenávána do docházkového sešitu.

Popis materiálních podmínek

Školní družina má dvě oddělení a využívá pro svou činnost kmenové třídy (1. + nově vybudovaná učebna), tak i ostatní prostory školy např. tělocvičnu, počítačovou učebnu, umývárnu a WC.
Třídy svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Prostory ŠD splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a jejich plnění je pravidelně kontrolováno.
Oddělení je vybaveno stolními hrami, stavebnicemi různých druhů, hračkami k námětovým hrám např. panenky, kočárky, kuchyňka, lékařství apod., auty, dopravními značkami, stolním fotbalem, hračkami rozvíjejícími logické myšlení atd.
Oddělení je rovněž vybaveno dětskými knihami a časopisy Sluníčko, které máme předplaceno.
Pomůcky pro pracovně – technickou a výtvarnou činnost jsou nakupovány společně se školními pomůckami nebo průběžně dle požadavku.
Každoročně v měsíci listopadu, popř. prosinci jsou dokupovány nové hračky, stavebnice a hry.
Ke každodennímu pobytu venku využíváme školní zahradu, kde je pískoviště, doskočiště, koš na košíkovou, branky pro kopanou, stůl na stolní tenis, plocha na kreslení křídami.
Na výzdobě a estetizaci se podílejí děti svými výrobky a výkresy s přihlédnutím na roční období.

Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují kvalifikované vychovatelky a učitelky 1. stupně ZŠ..
Vychovatelky splňují všechny předpoklady dané zákonem o pedagogických pracovnících:
- je plně způsobilá k právním úkonům
- je bezúhonná
- je zdravotně způsobilá
- má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává

Vychovatelky mají dostatek prostoru pro uplatnění vlastní iniciativy a nápadů dle svého zaměření a specializace. Průběžně se i nadále vzdělávají v akreditovaných kurzech, které upevňují, doplňují a rozšiřují její kvalifikaci.
Vychovatelky spolupracují s třídními učitelkami svěřených žáků.

Popis ekonomických podmínek

Dle rozhodnutí zřizovatele ZŠ se za pobyt dětí ve školní družině poplatek nevybírá.
Materiální vybavení pro jednotlivé formy činností – viz „ Popis materiálních podmínek“.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví dětí jako ve školním řádu.
Využívá – li školní družina odborné učebny a tělocvičnu ZŠ, řídí se příslušnými pravidly pro tyto prostory.
Vychovatelka připomíná dětem zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a dbá o jejich dodržování.
Děti přihlášené do ŠD jsou poučeny o bezpečnosti a ochraně zdraví a seznámeny s vnitřním řádem ŠD; záznam o tomto poučení je uveden v Přehledu výchovně vzdělávací činnosti.
Děti jsou povinny okamžitě hlásit vychovatelce jakékoli poranění či nevolnost.
Děti dodržují dobu pobytu v ŠD předem dohodnutou mezi rodiči a vychovatelkou. Mimořádné uvolnění je možné jen na základě písemné žádosti rodičů nebo osobním vyzvednutím dítěte rodiči.
Děti, končící vyučování v 11.50 hod., přebírá od vyučujících vychovatelka a odvádí je na oběd, kde vykonává pedagogický dohled. Děti, které končí vyučování ve 12.45 hod., odcházejí s vyučující uč. na oběd a ta je pak přivádí do ŠD.
Při příchodu do školní družiny si děti ukládají své aktovky na určené místo.
Děti jsou povinny po příchodu do ŠD předat vychovatelce písemné vzkazy od rodičů. Nikdy neodcházejí domů bez oznámení této skutečnosti vychovatelce a bez rozloučení. Dětem je zakázáno opouštět prostor ŠD za jakýmkoliv účelem bez oznámení.

Děti šetrně zacházejí s majetkem ŠD; při jeho úmyslném poškození bude ŠD požadovat od rodičů opravu či náhradu škody.
Děti nenosí do ŠD cenné věci a větší obnos peněz.
Ve školní družině se děti chovají zdvořile a ohleduplně k dospělým i k sobě navzájem.
Jakékoli projevy fyzického a psychického násilí jsou okamžitě řešeny a potlačovány. Projevy šikany jsou řešeny s ředitelkou školy a rodiči dítěte.
Pitný režim je zajištěn denně.
V době nepřítomnosti vychovatelky suplují ve školní družině učitelky.
Vychovatelka byla seznámena se zásadami poskytování první pomoci. V případě úrazu nebo poranění dítěte je zajištěno ošetření a rodiče nebo zákonný zástupce dítěte je o události neprodleně informován.
Každé ošetření či úraz je zaznamenán v „ Knize úrazů“.
ŠD má dispozici lékárničku ZŠ, která je vybavena dle předpisů.
Vychovatelka dbá na dodržování hygienických a psychosociálních podmínek, vytváří pohodové prostředí, přihlíží k základním fyziologickým potřebám dětí a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj.
Vychovatelka vždy volí činnosti věkově přiměřené a respektuje individuální potřeby dětí.
Pro komunikaci s rodiči slouží telefon – telefonní číslo **734 791 555**

.

Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zveřejněn na webových stránkách školy www.zsvikyrovice.cz

Příloha č.1

Člověk a jeho svět

Tematický okruh	Podtémata, činnosti
Místo, kde žijeme.	***Náš domov***. Stavebnice, kreslení stříhání a lepení, konstruktivní činnosti – stavíme náš dům, zařizujeme si pokoj, zahrada u domu, obyvatelé domu. ***Škola***. Poznáváme budovu školy a její přilehlé prostory, všechny zaměstnance školy a jejich funkce, individuální rozhovory - co se nám líbí a co ne, co bych změnil atd. . ***Cesta do školy***. Popisujeme cestu do školy, bezpečná cesta, dopravní značky, nákres cesty, orientace v mapě místa bydliště, pexeso, hra na policii, řidiče a chodce, bezpečnost chodců. Hromadné dopravní prostředky. ***Naše obec* a okolí.** Procházka obcí, seznámení s OÚ, pošta, knihovna, hasiči, obchody, sportoviště, místní podnikatelé. Zajímavosti obce, historie, jak se obec mění, zeměpisná poloha, vodní toky, lesy, stromy, pamětihodnosti. Hrajeme si na profese/ knihovník, poštovní doručovatel, prodavač/, kreslíme a stavíme naši obec.. Názvy vesnic a měst v okolí, jak se do těchto míst dostaneme.
Lidé kolem nás.	***Rodina***. Rozhovory o funkci rodiny, postavení otce a matky v rodině, členové rodiny – sourozenci, prarodiče atd., jejich postavení v rodině. Život v rodině, povinnosti, pomoc rodičům. Kreslíme naši rodinu, náš dům, svůj pokoj, zahradu. Oblíbené místo, hračka. Domácí mazlíček. Koláž - fotografie, dokreslení. Pokus o sestavení rodokmenu rodiny. Matrika – její úkol. Rozhovory o rodinných zvycích, oslavách narozenin, svátků. Povolání rodičů – pantomima. ***Já***. Popis sama sebe, já – jediný jedinec /originál/. Jak jde čas – seřazení fotografií od narození po současnost. Beseda o svých dovednostech, zájmech, čeho bych chtěl dosáhnout, čím chce být, co všechno musím udělat, abych dosáhl svého cíle, co se mi nedaří a jak to napravit. Malujeme sebe, svoje záliby. Tvoříme z papíru svoje tělo v životní velikosti ***Kamarádi***.

Můj kamarád – proč je mým kamarádem. Vztahy, chování, pomoc mezi kamarády. Vysvětlení rozdílu kamarád – spolužák. Poznáváme kamaráda podle popisu, po hlase, po hmatu, nápodoby chování, chůze atd. Tvoříme jeden kolektiv – - kreslíme kamaráda, vytvoření koláže.
Dobré a špatné vlastnosti kamaráda.
Kontakt mezi vzdálenými kamarády – dopisování.
Invalidní kamarádi mezi námi – beseda o tom, kdo takového kamaráda má. Slepý, hluchý, němý, invalidní – označení automobilů, pomoc invalidním.
Modelové situace – vodíme slepého, dorozumíváme se znakovou řečí, odezíráme, pomáháme tělesně hendikepovaným. Kreslíme ústy, nohou.

Starší spoluobčané

Úcta ke stáří, pomoc starším občanům / prarodičům/.
Zdravení, chování v dopr. prostředcích, na veřejnosti a doma.
Vyprávění o svých babičkách, dědečcích apod.
Nejstarší občan vesnice, dům pro seniory /případná návštěva/.
Výroba dárečků pro seniory.

Všude žijí lidé.

Světadíly a jejich obyvatelé, barva pleti, obydlí, char. oděv.
Čteme pohádky různých národností, zahrajeme si na cizince z různých kontinentů, kreslíme „ svého“ cizokrajného kamaráda.
Rozhovory o životě dětí v tzv. třetím světě.

Lidové a čas. ***Velikonoce, jaro.***

Velikonoční zvyky v různých krajích. Co všechno se děje před Velikonocemi. Proč se Velikonoce slaví /náboženský svátek/.
Malujeme kraslice, vyrábíme velikonoční dekorace, velikonoční koledy, pleteme pomlázku.

Advent, Vánoce.

Čas adventní – příprava na Vánoce. Zvyky, proč se slaví, co patří k Vánocům. Pečení cukroví – perník, výroba svíček, svícnů, věnečků, dárečků, výroba vánočních ozdob z papíru, přírodnin, výroba přáníček.
Výzdoba ŠD, pozorujeme výzdobu domů, vánoční strom na návsi, prodej kaprů. Učíme se koledy, připravujeme besídku.
Tvoříme betlém. Čteme o Vánocích.

Narozeniny, jmeniny.

Hledáme své jméno v kalendáři. Vytvoříme si kalendář jmenin a narozenin dětí ŠD. Oslavíme jeho svátek – přáníčko, drobný dárek. Rozhovory o tom, jak probíhá oslava doma, rodinné tradice.

Svátek dýní.

Stará lidová tradice. Výroba dýňového strašáka, papírové dýně, strašidýlek. Podzimní dekorace.

MDD

Povídáme si o významu svátku dětí, právech dětí, organizacích, která chrání práva dětí. Kreslíme a povídáme si o svých přáních.
Zábavné odpoledne plné soutěží a her.

Den matek.

Vyrábíme drobné dárky pro maminky. Vyprávíme si o vzniku tohoto svátku.

Rozmanitosti přírody. ***Flóra***

Flóra – důležitá pro život. Stromy – plíce Země.
Práce s knihou, herbář.

Poznáváme luční a zahradní květiny, kreslíme je, vyrábíme z papíru. Poznáváme stromy a jejich plody. Flóra v ročních obdobích – kreslíme, modelujeme, vytváříme z hlíny strom. Pozorujeme přírodní změny. Pečujeme o pokojové květiny. Učíme se poznávat ovoce a různé druhy zeleniny. Význam ovoce a zeleniny ve výživě.
„Uvaříme" ovocný a zeleninový salát. Exotické ovoce a jejich chuť. Vyrábíme drobnosti z přírodnin.

Fauna

Encyklopedie, práce s knihou.
Povídání o domácích zvířatech a jejich užitku.
. Domácí mazlíčci a péče o ně. Malujeme, modelujeme,vystřihujeme
zvířata domácí a divoká, ptáky, ryby. Vytváříme ZOO s exotickými zvířaty. Poznáváme ptáky podle vzhledu a hlasu, pozorujeme hnízdiště, přílet a odlet čápů.

Roční období

Pozorujeme přírodní změny v různých ročních obdobích, změny počasí, chování zvířat, migrace ptáků, změny ve fauně. Charakteristické sezonní činnosti pro dané roční období – říkadla, písně, hry, činnosti dospělých. Vyhledávání obrázků, povídek k danému období. Pozorování práce na zahradě a na poli. Pozorování „ našeho „ stromu v průběhu celého roku a jeho výtvarné ztvárnění.

Voda

Od pramínku k moři. Koloběh vody. Různá skupenství vody – - pokusy (odpařování, srážení, mrznutí). Pozorování vody kolem nás – živočichové, rostliny. Voda na mapě.
Pramínek čisté vody – péče o vodu, její čistotu (čističky vody). Encyklopedie, mapy, časopisy, kreslení, pokusy.

Životní prostředí

Jak člověk škodí nebo prospívá přírodě. Třídění odpadů. Udržování čistoty ve svém okolí, ve třídě, herně, na ulici, veřejném prostranství apod.). Sběr druhotných surovin a jejich recyklace. Výroba recyklovaných výrobků. Účast na akci „ Den Země".

Člověk a jeho zdraví

Každodenní péče o své tělo – hygiena, pohyb, strava. Hry na téma „ správná výživa", desatero zdravé výživy. Zdravý jídelníček, příprava jednoduchého zdravého jídla - pomazánka, salát. Osobní hygiena – rozhovory, pantomima, beseda. Otužování vzduchem, vodou. Každodenní pobyt na čerstvém vzduchu.

Oblékání dle ročního období a počasí. Škodlivost návykových látek (kouření, alkohol, drogy). Kreslíme, modelujeme, vystřihujeme postavu. Základy první pomoci. Sportujeme každý den – tělocvična, školní zahrada.

Základní škola a Mateřská škola Vikýřovice, okres Šumperk, p.o.
Školní 122, 788 13 Vikýřovice IČ: 75027101 tel.604 447 871 email:info@zsvikyrovice.cz

Vnitřní řád školní družiny

- Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování.

- Oddělení ŠD se naplňuje do počtu 30 žáků pravidelně docházejících.

- Žáci jsou přijímáni na základě zápisního lístku, kde rodiče uvedou rozsah docházky a způsob odchodu ze ŠD.

- Je vybírán příspěvek za každé pololetí ve ŠD 100 Kč.

- Odchylky docházky žáka nebo odchylky způsobu odchodu žáka, sdělí rodiče **písemně** nebo **osobně.** Při samostatném odchodu žáků ze ŠD je vychovatelka na začátku školního roku a v pololetí poučí o bezpečnosti při cestě domů.

- Vychovatelka ŠD poučí žáky na začátku školního roku a v pololetí o bezpečnosti při činnostech ve ŠD.

- Pokud po skončení provozu ŠD nebude dítě vyzvednuto, vychovatelka počká ještě 15 minut na pracovišti a kontaktuje rodiče telefonicky. V případě, že se s rodiči nespojí, volá POLICII ČR nebo Měst. úřad Šumperk (soc. odbor).

- Za bezpečnost žáků ve ŠD odpovídá vychovatelka a to od příchodu až do odchodu žáka domů (viz zápisní lístek).

- Ranní ŠD : od 6.30 - 7.40 hod.
  Provoz ŠD: od 11.55 - 15,30 hod.
- Prázdninový provoz: od 8,00 - 15,00 hod.

- Vychovatelka ŠD přebírá od vyučujících žáky (dle rozvrhu) v 11.55 hod. u šaten a odvádí je na oběd. Žáky, kteří mají vyučování do 12.45 hod., přebírá po obědě vychovatelka ŠD od učitelky vykonávající dozor v jídelně.

- Při činnosti organizované mimo objekt školy odpovídá za bezpečnost do počtu 25 žáků jeden pedagogický pracovník.

Ve Vikýřovicích 1. 9. 2022

……
řed. školy